

SAOPŠTENJE 133-2/2023

Datum objave:
23.01.2024.

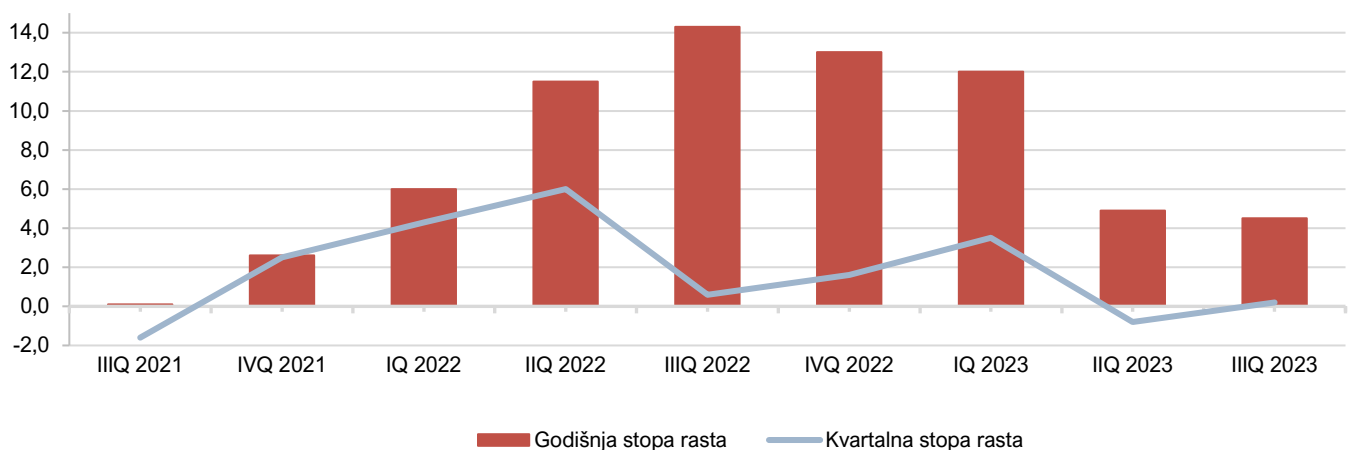
Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda

Treći kvartal 2023.

Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u Crnoj Gori u trećem kvartalu 2023. godine u odnosu na treći kvartal 2022. godine bilježe rast od 4,5%. Posmatrano prema sektorima Klasifikacije djelatnosti 2010, u poređenju sa trećim kvartalom 2022. godine, sektor *Vađenje ruda i kamena* bilježi rast od 17,7%, sektor *Prerađivačka industrija* bilježi rast od 2,4%, dok su cijene u sektoru *Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija* u prosjeku ostale nepromijenjene, odnosno ostale su na nivou cijena iz trećeg kvartala 2022. godine.

Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u Crnoj Gori u trećem kvartalu 2023. godine u odnosu na drugi kvartal 2023. godine bilježe rast od 0,2%. Posmatrano prema sektorima Klasifikacije djelatnosti 2010, u poređenju sa drugim kvartalom 2023. godine, sektor *Vađenje ruda i kamena* bilježi rast od 2,7%, sektor *Prerađivačka industrija* bilježi pad od 0,6%, dok su cijene u sektoru *Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija* u prosjeku ostale nepromijenjene, odnosno ostale su na nivou cijena iz drugog kvartala 2023. godine.

Grafik 1. Stope rasta proizvođačkih cijena, u %

- ❖ **Godišnja stopa rasta** – promjena cijena u tekućem kvartalu u odnosu na isti kvartal prethodne godine, u %.
- ❖ **Kvartalna stopa rasta** – promjena cijena u tekućem kvartalu u odnosu na prethodni kvartal, u %.

Tabela 1. Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda

NACE Rev.2	NAZIV	III Q 2023 Ø 2022	III Q 2023 II Q 2023	III Q 2023 III Q 2022	I-III Q 2023 I-III Q 2022
	UKUPNO	105,9	100,2	104,5	107,0
B	Vađenje ruda i kamena	119,8	102,7	117,7	122,5
C	Prerađivačka industrija	104,3	99,4	102,4	105,6
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	100,0	100,0	100,0	100,0
B	Vađenje ruda i kamena	119,8	102,7	117,7	122,5
05	Vađenje uglja	121,3	102,9	119,0	124,4
07	Vađenje ruda metala	109,1	104,3	109,0	106,1
08	Ostalo rudarstvo	107,0	100,3	106,8	107,4
C	Prerađivačka industrija	104,3	99,4	102,4	105,6
10	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	103,7	98,8	101,1	107,0
11	Proizvodnja pića	106,9	100,0	106,2	105,2
12	Proizvodnja duvanskih proizvoda	100,0	100,0	100,0	100,0
14	Proizvodnja odjevnih predmeta	104,0	100,1	100,6	106,6
16	Proizvodi od drveta, plute i sl.	98,9	95,2	98,0	101,6
17	Proizvodnja papira i proizvoda od papira	99,6	101,4	99,7	98,0
18	Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	100,2	100,0	100,0	100,3
20	Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	111,8	100,0	111,0	117,8
21	Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata	90,1	100,0	90,1	90,1
22	Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	106,7	101,1	105,3	107,3
23	Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	104,3	99,6	101,5	105,1
24	Proizvodnja osnovnih metala	97,2	99,3	97,3	98,1
25	Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina i uređaja	109,2	100,9	108,7	107,9
27	Proizvodnja električne opreme	102,1	102,1	102,1	100,7
28	Proizvodnja mašina i opreme na drugom mjestu nepomenuta	100,0	100,0	100,0	100,0
31	Proizvodnja namještaja	113,0	102,5	111,9	112,4
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	100,0	100,0	100,0	100,0
35	Snabdijevanje el. energijom, gasom, parom i klimatizacija	100,0	100,0	100,0	100,0
	Izabrane grupe proizvoda				
	Elementi i materijali za ugrađivanje u građevinarstvu	98,9	99,7	98,2	101,9

Tabela 2. Specijalni agregati

PO NAMJENI POTROŠNJE	III Q 2023 Ø 2022	III Q 2023 II Q 2023	III Q 2023 III Q 2022	I-III Q 2023 I-III Q 2022
Energija	107,3	101,1	106,6	108,3
Intermedijalni proizvodi, osim energije	100,1	98,0	98,9	102,5
Kapitalni proizvodi	103,9	101,0	103,7	102,9
Trajni proizvodi za široku potrošnju	112,7	102,5	111,6	112,2
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	106,7	100,1	104,5	107,4

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda koji se izračunavaju na osnovu cijena prikupljenih od domaćih proizvođača realizovanih na domaćem tržištu služe kao jedan od osnovnih kratkoročnih indikatora u ekonomskim analizama i prikazima.

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama. U cijenu nije uključen porez na dodatu vrijednost (PDV).

Kao okvir za obuhvat u ovom istraživanju koristi se Statistički biznis registar. Izveštajne jedinice za obračun indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda su privredna društva koja se bave industrijskom proizvodnjom (sektori B, C i D [Klasifikacije djelatnosti 2010](#), koja sadržajno i strukturno u potpunosti odgovara klasifikaciji NACE Rev.2), kao i dijelovi privrednih društava koja su razvrstana u druge sektore Klasifikacije djelatnosti, a zadovoljavaju kriterijume predviđene za ovo istraživanje. Uzorak i ponderi su bazirani na godišnjem istraživanju Industrijske proizvodnje (PRODCOM). Proizvođači su odabrani kao najveći proizvođači kategorija proizvoda koje su uključene u istraživanje.

Specijalni agregati:

Energija – uključuje djelatnosti vađenja, proizvodnje, prerade i distribucije energenata.

Intermedijalni proizvodi – uključuju proizvode koji su finalni proizvod jednog proizvodnog procesa, ali se mogu koristiti kao input u drugom proizvodnom procesu.

Kapitalni proizvodi – uključuju tešku opremu koja zahtjeva relativno velike investicije, a kupuju se za korišćenje tokom dužeg vremenskog perioda.

Trajni proizvodi za široku potrošnju – uključuju proizvode za masovno tržište koji su namijenjeni da traju više godina.

Netrajni proizvodi za široku potrošnju – uključuju proizvode za masovnu potrošnju, kupljene od strane potrošača za svakodnevnu ili učestalu upotrebu.

Od januara 2018. godine, referentni period za obračun Indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda je 2015=100. Ova metodološka promjena je ujedno zahtjev Eurostat-a i odnosi se na sve kratkoročne statistike.

Poslednji objavljeni podatak se smatra **preliminarnim** i postaje konačan, u definisanom roku, predviđenim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Indeks proizvođačkih cijena](#)